

PERIÒDICH SATIRICH,
 HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

ENRICH SERRA.

Mirinsel: fá quatre días
 que pinta y ¡quín renóm ja!
 Quan lo seu talent maduri,
 ¡quí sab hont arribará!

CRÓNICA.

¿Se 'n recordan del magnífich *Te-Deum* que va cantarse en la nostra Catedral lo día de la entrada de la reina?

¿No?

Pues ja se 'n recordan los músichs y cantors que hi van pendre part.

Encara no han cobrat. ¡Vejin si han de recordarse'n!

Los pobres artistas *vocals é instrumentals* prou corran y 's despacientan, demanant al Ajuntament que 'ls arregli 'ls comptes; pero l' Ajuntament no té un 'clau y se 'ls treu del davant de la manera que pot.

Aixó servirà de exemple. Un' altra vegada que 's presenti ocasió de cantar un nou *Te-Deum*, los músichs y cantors farán santament demanant que se 'ls pagui per endavant.

Y si l' Ajuntament los surt ab la cansoneta de que *músich pagat no fa bon só*, ells podran contestarli:

—Y *Te-Deum* cantat no 's cobra.

Las iglesias tremolan: alguna cosa haurán fet. Ja sabem lo que 'ha succehit á la catedral de Sevilla.

Una columna va fer figa y una part de la bóveda se 'n va anar á terra, produhint un estruendo espantós é innumerables destrossos.

A Madrit també, en un temple que se estava derribant, hi ha hagut un derrumbament que ha causat varias desgracias.

—Pero tot aixó, encara qu' es sensible es lluny —dirán los egoistas.

¿Sí? Prepárinse: ara potser nos tocará á nosaltres.

Corra 'l rumor de que 'l cimbori de la Catedral

de Barcelona ofereix també tan poca seguretat, qu' es possible, si no 's prenen las degudas providencias, que algún día hi haja un disgust.

Encare que á mi no es probable que si 'l tal cimbori cau m' atrapi sota, tinch un verdader gust en fer corre la noticia perque 'ls pobres beyatos estiguin previnguts.

Una desgracia sempre es lamentable.

Ni que recaigui en un beyato.

¿No es veritat que la llimpiesa pública de Barcelona deixa molt que desitjar? ¿Si, eh?

Donchs sembla que l' arcalde al últim també ha observat lo mateix que vostés y tracta de posarhi un remey eficás.

¿Cóm? ¿Fen escombrar los carrers més sovint?

¿Aumentant las brigadas encarregadas de la llimpiesa?

Aixó mateix... pero al contrari.

Tè 'l propòsit de despedir algunas dotzenas d' escombra-carrers.

La idea no es del tot dolenta.

Apart de la economia que aixó significa, ab aquesta innovació lograrém una pila de cosas.

Los carrers estarán més bruts.

La capa de pols que 'ls cubreix anirá fentse més espessa y aixís si cayém, no 'ns farém mal.

Y quan vinguin las festas extraordinarias del mes de setembre, l' arcalde podrá posar en lo programa:

«*Todas las calles estarán alfombradas...*»

De porqueria.

La temperatura está de broma.

Tan aviat plou, com fa sol, com pedrega, com fa fret, com... en fi: que entre el procés de 'n Varela y las variacions atmosféricas, estém casi á punt de perdre la xaveta.

Hi ha moments en que sembla que estém en plé mes de octubre: no més hi faltan algunas castanyeras per las cantonadas per acabar de donar tó al quadro.

Pero al cap de mitj' hora cambia la decoració y apenas tenim temps de agafar lo tranvia y corre cap á la *Deliciosa*.

Es precis pendre alguna providencia.

Si l' ayre es un article de primera necessitat, los encarregats d' inspeccionar los aliments que 's donan al públich haurían de clavar uns vistasos á l' atmósfera.

Perque la cosa es evident: l' atmósfera está falsificada.

¿Veuhem aquell bulto que desapareix per la part de Vilafranca?

Es l' arcalde que se 'n va á Olérdula.

Si las vinyas estessin més adelantadas, creuria que l' home se 'n va á bramar, ó bremar ó no se cóm ne diuen.

Pero tota vegada que l' época de cullir los rahims encare no ha arribat, no se á qué atribuir las sévas freqüents escapatorias.

¿Per qué ha de fugir de Barcelona, sapiguent que la seva presencia es aquí tan necessaria?

No ho entench.

A no ser que siga per instint de conservació...

Perque aquest día van dirme que 'ls melons grossos son molt buscats.

¿Entarugadors... firmes...! ¿Ar...!

S' está preparant una gran campanya entarugadora.

S' entarugará 'l Passeig de Gracia.

S' entarugarán las Rondas de Sant Pere, de Sant Pau, de Sant Antoni... y de tots los sants.

S' entarugará...

¡Déu salvi la patria!

Dintre de poch, seguint lo cami emprés, Barcelona no será ja la ciutat dels comtes, sinó la ciutat dels tarugos.

Y ara no vajin á pensar que aixó que dich porti quá.

Al dir tarugos, vull dir trossos de fusta.

Durant aquestos últims días, los gossos han fet de las sévas, invadint arbitrariamente las pantorillas de varios transeunts inofensius

—¿Y 'ls carretons del gremi, donchs?—dirán vostés.

Ja veurán; los carretons en tot aixó no hi tenen cap culpa. Los homes que se 'n cuydan ja fan lo que poden; pero sembla que 'ls animals—los animals son los gossos—s' han espavilat de mala manera, y avuy per avuy es més difícil amarrar un gos que fer enrahonar als porters de la célebre casa del carrer de Fuencarral

Per altra part, l' ajuntament no tè gran empenyo en fer que 's persegueixi á las bestias.

Perque es lo que ell diu:

—Si agafessin tots los gossos y may resultés cap persona mossegada ¿de qué serviria l' institut *meteorológico* que dirigeix lo doctor Ferrán?—

La rahó podrá ser un xich *rabiosa*, pero es molt atinada.

O suprimir al doctor Ferrán... ó tolerar las *libertats dels gossos*.

A. MARCH.

A UNA MOSSA.

¡Impossible?

Si arribés ab tú casarme fora un xicot dels mes tontos, sent com jo que soch un jove de talent, dels que fan rotllo.

Aixó es una cosa clara; miraho de qualsevol modo, puig sent tú la meva *mossa* jo en cambi fora 'l teu *mosso*.

CANDOR SALAMÉ.

EXCURSIONS PER L' EXPOSICIÓ.

IX

LA GALERÍA DEL TRABALL.

A dreta lley haurían de dirne la galería de la pesseta.

S' extén aquesta galería semi-circular, al extrém de las naus qu' hem recorregut aquestos días, ó sigui en lo punt de unió de las baranillas del gran vano que forma lo Palau de la Industria.

Y haurían de dirne la galería de la pesseta perque aquest es lo préu de la major part dels objectes que allí 's venen.

Alló es un gran basar, plé d' entreteniments. Pocas son las personas que 'l recorren que no 's firin.

Los xinos, cómodament vestits ab roba de seda

prima y folgada fan los honors de la galeria. Venen al istil dels Encants, tenint la parada á terra. ¿Volen vanos bons y baratos? Alá 'n trobaran per tots los gustos. Y que no han de preguntar lo preu, ni regatejar gens ni mica. Un cartell l' indica: prenen y pagan.

Venen desseguida 'ls francesos, y aquests si que son la gent del auca. En las sévas paradas hi ha objectes de gust en bisuteria, cristaleria, joguinas y demés articles, alguns molt enginyosos, desde 'l bastó que serveix per encendre 'l cigarro, hasta 'l gosset que colocantli una bola de paper de plata sota la qua, y arrimantli 'l fiam de un misto, fa las sévas feynas. Los mateixos del carretó s' hi partirian de riure.

Escotin al francés encarregat de vendre aquests gossos:

—Estó es muy *amusant*, sobre todó *après de dîner*.

Dos industrials que venen articles de cuyna se fan la competencia ab sos fòtils per tallar patatas, donant á aquest tubércul totas las formas imaginables.

No son pocas las señoras que dihen:

—Vet' aquí com s' ho arreglan als restaurants, per presentar aquellas patatas que fan tan goig á la vista.

Y la que vol tenir content al seu marit, no 's limita á admirarho sinó que ho compra.

Després dels francesos los espanyols, y allá demanin vanos, portamonedas, bastons, fotografias, tintas y targetas.

Un parell de *bars* convidan á seure y pendre alguna cosa. Allí poden probar las ensiamadas de *La balear* y contemplar dos tipos de mallorquinas pintadas á un y altre costat del aparador. Per cert que una d' aquestas figuras ab las mitjas tacadas de vermell y la cara molt esgroguehida, no se pas que fa pensar.

Aném seguint.

La planxa que no necessita posarse al fogó per estar sempre calenta, té molts miradors, com tampoch ne faltan davant de la máquina de brodar y davant del torn de grabar inicials sobre 'l cristall.

Davant de la secció d' Austria hi ha una fàbrica de sabó que ompla 'ls esperits. Son de veure aquellas vetas perfumadas que baixan de un corró de ferro y 's converteixen en pastillas, com també enganyarian á qualsevol las fruytas fetas ab pasta de sabó.

—Aquestas peras semblan verdas: deya un visitant.

—Veurás, li va respondre un seu amich: com han hagut de portarlas desde l' Austria, si las haguessen cullidas maduras, molt fácil que s' haguessin tornat llocas.

Los italians tenen algunas paradas de joyas típicas de Nápoli, iguals á las que varem veure al recorre la secció italiana.

També 'ls russos venen aquells pots de fusta barnissada que ja coneixém de haverlos vist á dintre.

Los alemanys están representats per una *Gretchen*, que no n' escolta poch de piropos. ¡Y encare sort que n' hi copa una bona part aquella corbatinera espanyola de la casaca vermella y de galtonas rojas com la casaca.

Los turchs tancan la professó.

Allá torném á veure 'ls rosaris de pinyols de oliva y las créus de nácar, junt ab los punyals adamasquinats.

Es lo qu' ells van dirse al demanar informes ans de venirse'n aquí:

—Diu que á Espanya hi ha carlins? Donchs créus y punyals.

Los tipos que regentan aquellas paradas son

curiosos á tot serho, no sols per la fesomia marcadament semítica, sinó pèl trajo mitj oriental mitj europeu: fez al cap, sobretodo á las espatllas, sortint del sobretodo calsas amplas ab tabellas y als péus botinas.

En sa majoria matan lo temps que no dedican á la venta, ab la lectura de llibres del seu país, llibres que, com tots los árabes y 'ls hebreos se llegeixen á ls inversa.

Y com que, segons diuen alguns professan la religió cristiana, es fácil que algun de aquells llibres sigui la Biblia, y vels'hi aquí com pot donarse 'l cas de que succeheixi al péu de la lletra lo que dihém los catalans de que 's llegeixen los sams al revés.

No puch despedirme de la galeria del treball sense formular una reflexió ab punts y ribets de filosófica.

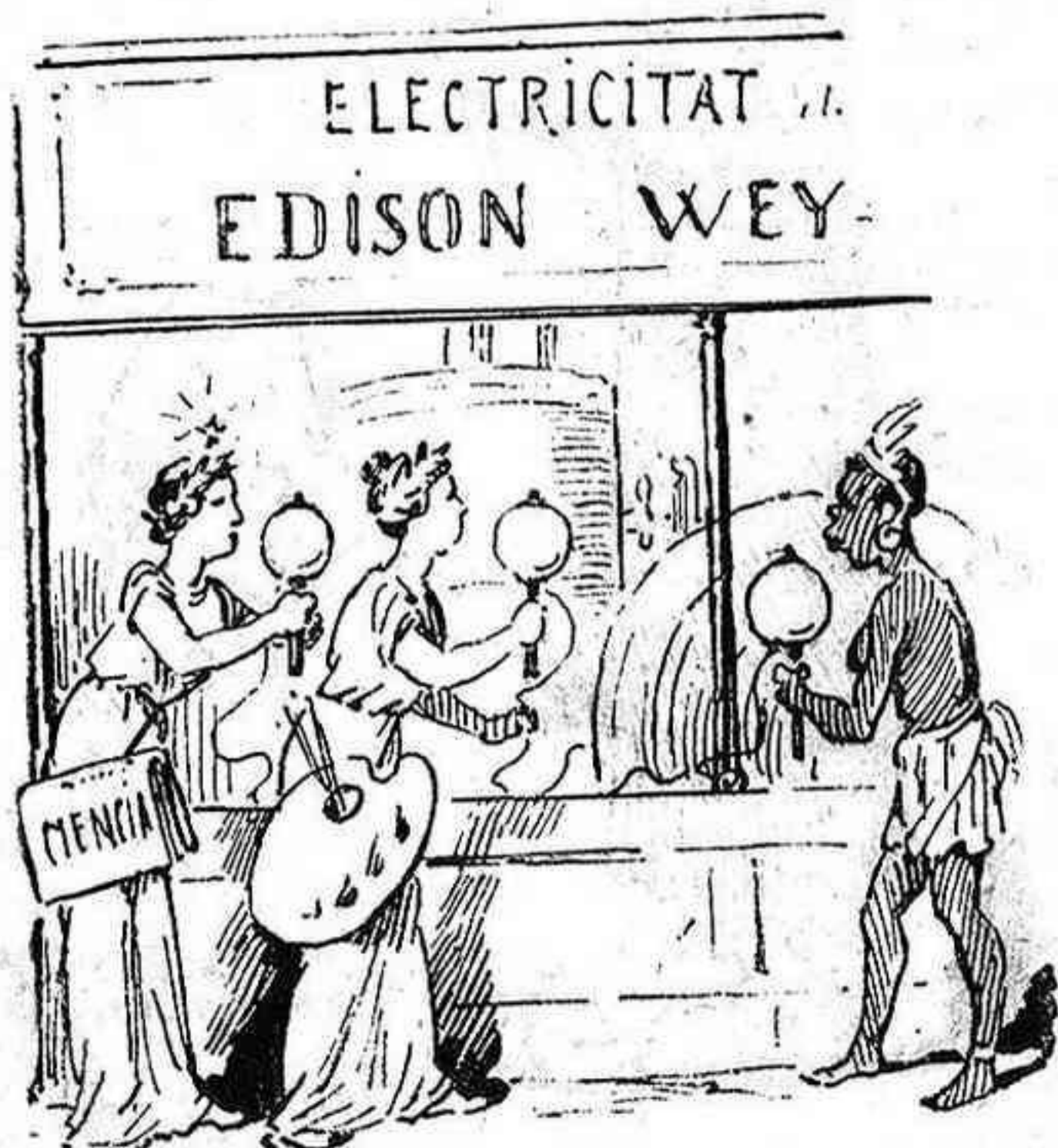
Gent de rassas distintas y de creencias oposadas, budhistas, mahometans, juheus, cismátichs, protestants y católichs viuen en pau dintre de aquella galeria, sense topar, ni barallarse, ni ferse nosa 'ls uns als altres. Y es que, deixant apart las creencias espirituals de cada hù, están units estretament per una creencia material, la única que va realisant la unitat de la rassa humana, sense necessitat de apóstols, ni de mártirs, la creencia en lo negoci.

Podrán prosternarse davant de un Dèu distint; pero tots adoran ab idéntich fervor la mateixa medalla. Y aquesta medalla es la pesseta.

DARRERA DEL PALAU DE LA INDUSTRIA.

Si 'l Palau de la Industria ab sas inmensas galerias atestadas de géneros pot compararse en certa manera á un gall d' indi que fa 'l vano, havém de considerar las numerosas instalacions colocadas en petits edificis darrera del Palau á una manada de pollets que espiocan pèl seu compte entre aquells arenals sembrats de boscos y passeigs.

Grandiós es l' edifici destinat á la producció de llum eléctrica. Los noms d' *Edison*, lo famós inventor nort-americá, *Weyher et Richmond* y *Belleville* son per sí sols una gran recomendació. Poderosas máquinas, tractadas ab carinyo pels encarregats de la séva limpiesa y conservació,

produheixen aquells focos de llum, que desde entrada de fosch, fan menos anyoradissa la del día. Un sens fi de fils, groixuts com serps s' introduheixen en l' edifici y 's posan en contacte ab los dinamos. Lo maquinista, exclama com lo Dèu de la Biblia:

—*Fiat lux.*

Y la llum es feta.

Alguns dels grans edificis de la Exposició se trasladan cada día sigilosament á la fàbrica de la llum, y li diuen:

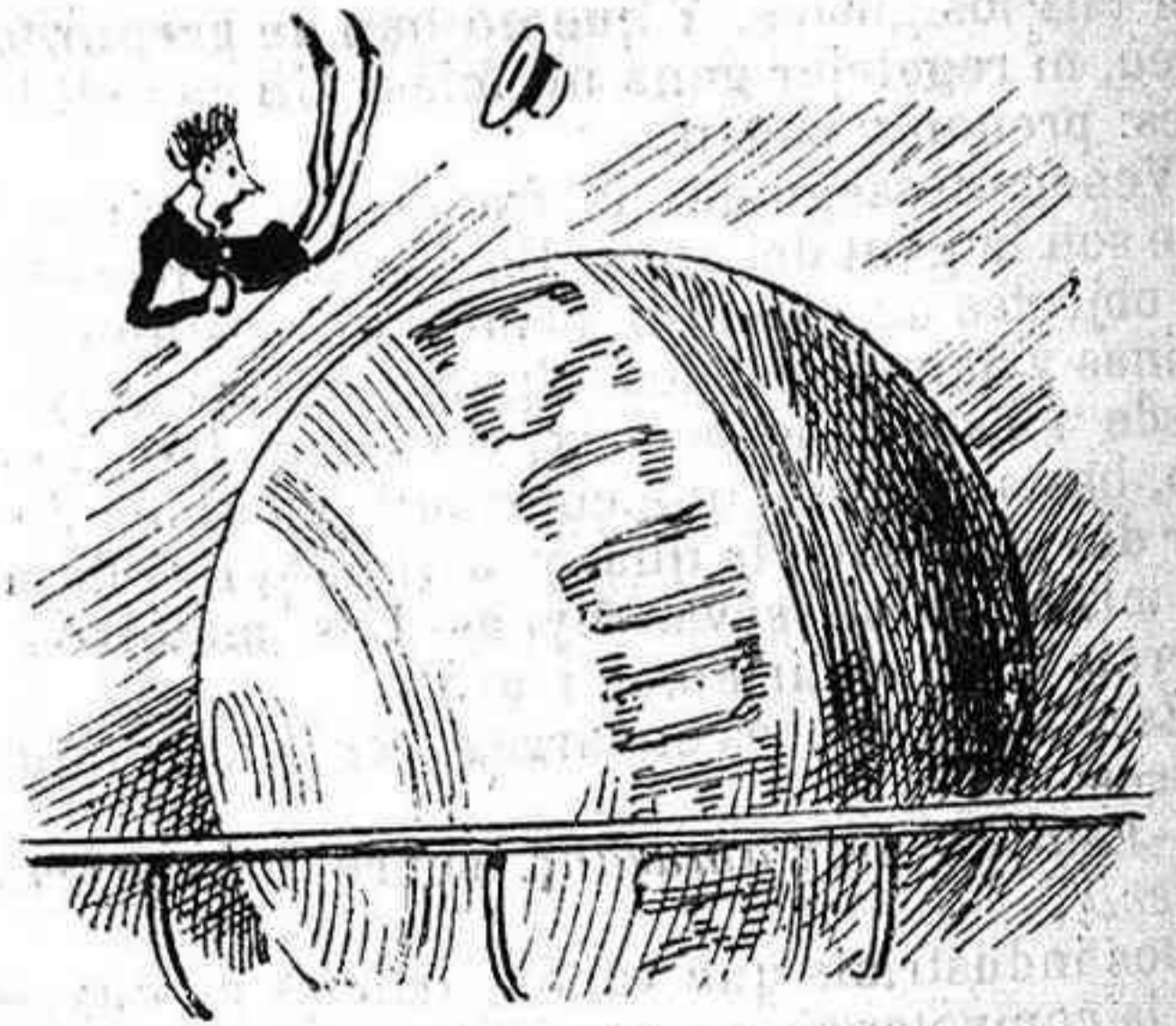
—Senyora ¿vol fernos lo favor de deixarnos encendre?

Y en un moment tot resplandeix, tot clareja, y la nit se torna día.

Continuém l' excursió y després de donar una ullada á las cubertas ó forros per terrats, sistema *Anderson*, que son molt sólits y económicos y á las grans rimas de fustas de la *Union Bark* de Viena, deturemnos davant del gran kiosco d' *Escuder*, l' industrial més popular de Barcelona y 'l plá, y potser de Catalunya.

Escuder no es ingenier que jo sápig; pero es ingenios com bèn poch, y en materia de bombo, ja ho sab tothom. ningú com ell.

Si s' hagués limitat á exposar sos motors de gas y de calor, sas máquinas per fuster y per elaborar taps y sas preciosas maquinetas de cusir, la majoria dels visitants passaria de llarch y sense fixarse en tan útils artefactes. Per atreure á la multitud se necessita alguna cosa que cridi, y en la impossibilitat de cridar, alguna cosa que 's mogui, Escuder aquesta vegada ha trobat una atracció poderosa en una gran bola, que ab mo-

nótona regularitat va donant voltas sobre la galeria del kiosco sense cap forsa aparent que la impulsi. Un petit kiosco interior gira al mateix temps que la bola, y las máquinas de gas fan tota la feyna; pero dissimuladament.

Tot se belluga,
la bola roda,
la gent s' atura,
s' obran las bocas.

En las inmediacions del kiosco Escuder segueixen altres instalacions: lo *chalet* de *Popes* de Viena, elegant mostruari de fustas: lo dipòsit de cervesa de la *Crèu blanca* de Santander, qu' es per cert molt rica; un sistema de rails y de rodas per pujar pendents; una bomba de nou sistema de Carreras y García, y una caseta de fusta ahont s' hi ensenyan, com una cosa estranya cinch do-

nas de la Vall d' Ansó per cinquanta cèntims, ó siguin á 10 cèntims dona.

L' única particularitat de aquestas donas consisteix en lligarse las faldillas sota l' aixella. De segur qu' están cansats de véurelas.

Tothom las ha vistas anant pèl carrer: tothom las ha vistas sense gastar res.

A l' altra banda del pont surt al pas la *Glorieta barcelonesa*, ab son exquisit servey y una sombra que convida á detenirs'hi.

Desde 'l primer dia que vaig dirho:

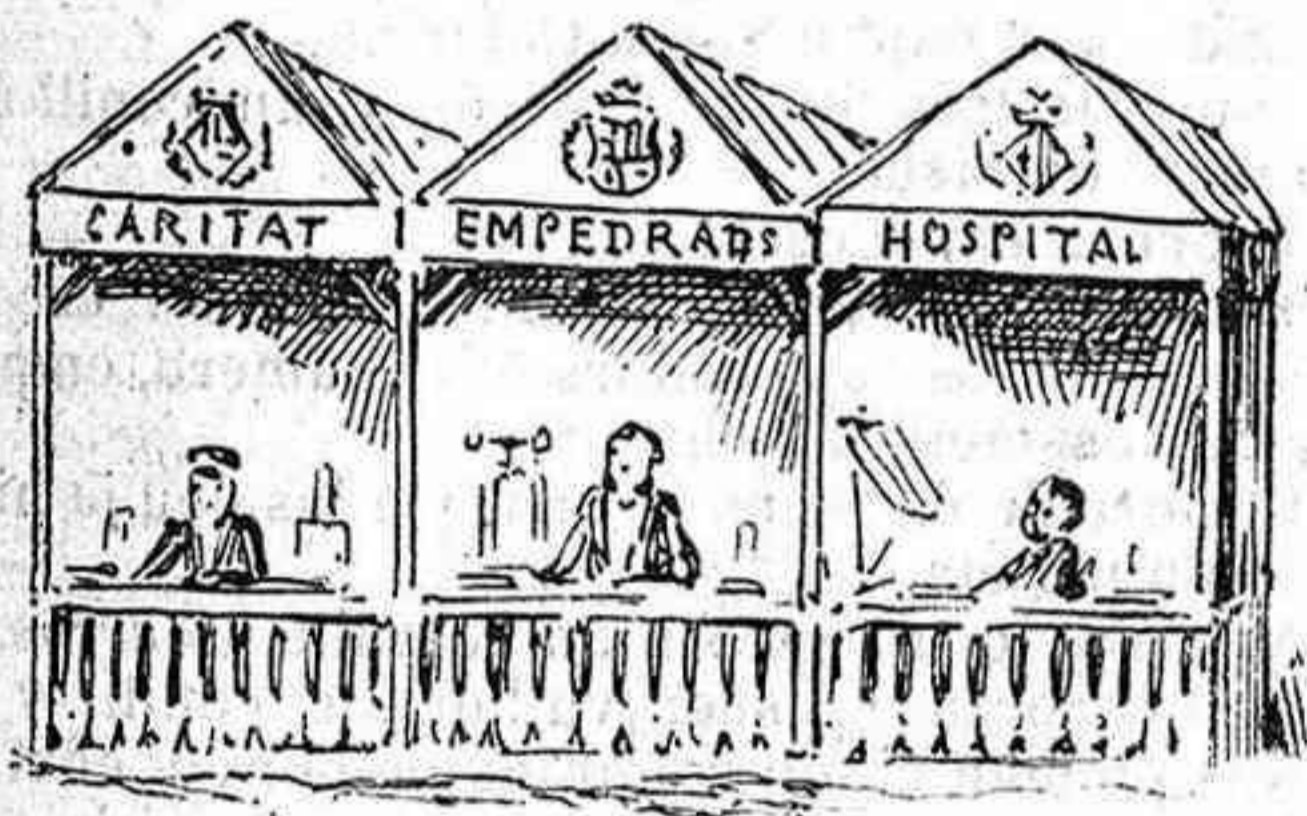
—La *Glorieta barcelonesa* tè molt bona sombra.

Mes avall, adherits á las parets exteriors del Palau de la Industria, s' hi troban le *Petit restaurant paristen* y 'l *Bar toulousain*, sombrejats pèls pins.

Aquí es del cas cantar ab música de 'n Clavé:

Prop del Bar hi ha una pineda...

La *Vaqueria suissa*, convertida en Restaurant y sense altrás vacas que 'ls dos medallons que flanquejan lo balcó principal, convida també á ferhi pa y trago; y entre 'l *Bar* y la *Vaqueria* variás instalacions: grans terrossos de carbò de *Graissesac*, una pila de aixó que 'n diuhen pa de la industria de la *Societat d' exportació dels carbons francesos*, un kiosco de *paper persa* de palla d' arrós y una triple barraca ab aparatos de tapar ampollas y altres fòtils, que 'l dia que 's restablei-

xin las rifas á Barcelona, podrá servir perfectament per la venta de bitllets.

Arribém al petit pabellò de pedra artificial en un principi destinat á la premsa, y monopolisat avuy per un sol periódich. Aixís ho diu lo rétol:

LA EXPOSICIÓN.—ORGANO OFICIAL.

Sorprench á un foraster descifrant aquest lletrero.

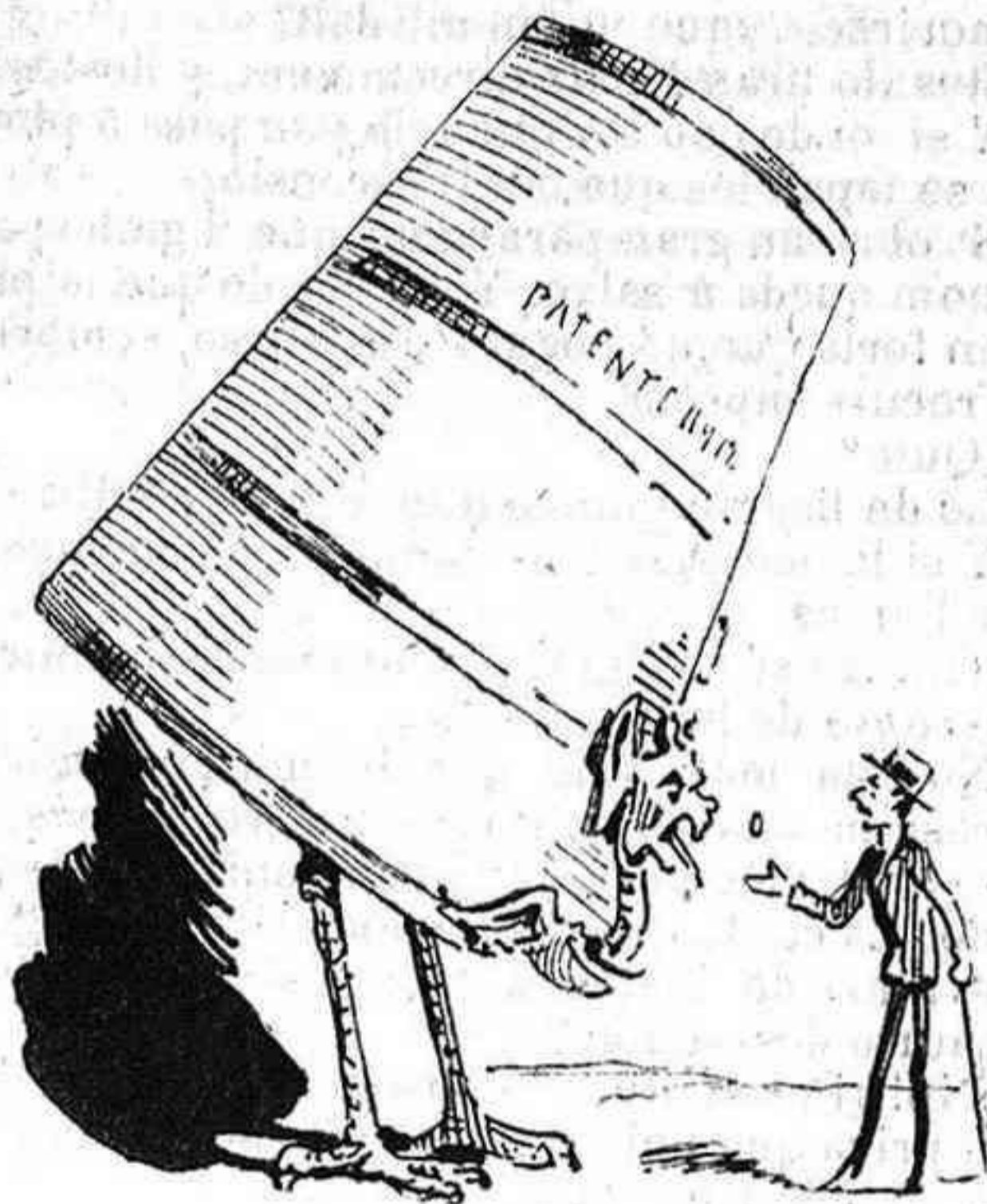
—¡Organo!... exclama: ¡Ah, ja entench! Aquí hi haurá aquella orga que diu que toca per medi del telègrafo.

La *Comissió hidrográfica de la Peninsula*, que tripula 'l vapor *Piles* ha montat una bonica instalació, molt ben disposada, segons parer de

las personas entesas en ciencia geodésica; pero com aquestas son molt contadas, los visitants en sa gran majoría, miran ab extranyesa, y passan de llarch.

Un francès, Mr. Defflers ha montat una instalació de tendas de campanya sobre montants de ferro, que tenen tot l' aspecte de pabellons de llit. També son molt pocas las personas que s' hi fixan.

En cambi hi ha sempre gent davant de la tina de l' horxata y de la cervesa que serveix automàticament als que tiran quinze cèntims en un fora-

det y 'n torna cinch si n' hi donan vint.

Aixó ja es més curiós que 'l pesarse, electri-sarse ó probar la forsa.

Y sobre tot parla molt en favor de aquest aparato la circumstancia de que cobra lo just y no admet propinas.

P. DEL O.

L' ALTRE GLOBO.

—¿Ja está apunt?

—Sí, senyor; ja 'l tenim en dansa, barnissat, llest y disposat á enfilarse desseguida.

—'M sembla que la empresa no farà 'l negoci que feya ab l' altre.

—¿Per qué? Igual...

—¡Oh, ca! Las circunstancias han variat. De moment, quan varen portar la primera bomba, la gent va llensars'hi sense reflexió; pero després de lo que ha succehit, ha meditat una mica, y...

—¿Y qué?

—Y ha comprès que la cosa no deixa de tenir perills.

—¡Perills un globo lligat! A veure, digui.

—En primer lloch, ¿qué succehiria si 's trenqués la corda que 'l subjecta?

—Lo cas ja está previst; no succehiria res: Lo globo s' alsaria, s' alsaria, s' alsaria...

—¿Y cóm tornaría á baixar?

—Molt senzillament. ¿Qué no sab que la empresa tè sempre un globo de repuesto? Pues lo deixaria anar... perque empaytés al altre y 'l fès tornar á casa.

—Y... que no podría ser que á algún boig es-

tant la bomba elevada, se li ocorregués tallar las cordetas que lligan la barqueta?

—No, perque avants d' elevarse, escorcollan á tothom y prenen los gavinetes que troban. Ademès, á tots los passatjers los lligan de mans.

—Bueno: suposi ara, trobantse á gran altura, á un dels que hi van li agafa un treball... ¿Cóm s' ho arregla allà dalt, sense assistència facultativa?

—¿Qui li ha dit? ¿Qué no sab que en la cistella del globo hi ha una casa de socorro y un parell de camillas?

—Y si 'l malalt s' agrava rápidamente y acaba per morir-se... ¿qué 'n fan allí dalt?

—Res: lo tiran á baix directament, y llestos...

—Y si tot de cop s' ennuvola y 's posa á ploure ¿cóm se tapan los que fan l' ascensió?

—S' obra un gran parayguas que 'l globo porta y tothom queda á salvo. Y en cas de que la pluja fos tan forta que no pogués resistirse, sempre hi ha 'l recurs suprem.

—¿Quin?

—Lo de ficarse tothom dintre de la bomba.

—Y si la tempestat se complica y comensan á caure llamps.

—¡Oh! A cada viatjer, al elevarse, se li dona un para-rayos de butxaca.

—No está mal: veig que de mica en mica la empresa ha anat atinant en tot; pero esperis, ara vè lo perill més grave, l' inconvenient més tremendo. La corda que 'l subjecta priva que 'l globo s' elevi més de lo que 's vol: ¿y si 's reventaba? ¿no cauria desseguida?

—¡No! ¿Per ventura, á més de la corda de baix que 'l priva que puji, no 'n tèn també una dalt que que li impideix que baixi?

—¿A dalt?

—Si senyor, á dalt, á dalt!

—Pero, digui... ¿lligada ahont?

—¡Hombre!... ¡qué curios! ¿y á vosté qué li importa?

MATÍAS BONAFÉ.

LA PEPETA Y EN PEPET. (1)

De la Pepeta modista se va enamorá en Pepet, una tarde quan sortia ab las altres del taller.

Sens pensarshi poch ni gayre va anar l' endemá mateix á demanarla als seus pares per obtenir l' amor seu.

Poch treball li va costar y com molt rich deya ser, varen deixarho á la má de la Pepeta un quan temps.

Ab molta felicitat al cap de mitj any no més ja 'ls tirava trona avall mossen Pau á la Mercé.

Per passar de mel la lluna van anar á fe' un viatjet

(1) Llegeixis cada quarteta al revés, es á dir, comensant per la quarta ratlla, y 's trobará que dona igual ó parescut sentit. (N. del autor.)

á alguns punts de Catalunya la Pepeta y en Pepet.

Dols amor ara 's professan; lo que sols puch dir es que l' un al altre no 's pot veure... quan están adormidets.

J. STARAMSA.

¡¡CONVIDATS!!

(D'APRÉS NATURE.)

Son set de familia.

No son richs, que diguém; pero tenen per anar passant.

Y entre las cosas que tenen, hi ha una cosina que fa poch que s' ha casat.

Per celebrar lo matrimoni, l' avi, ó 'l tío, lo senyor Ambrós, va convidar á dinar á la cosina, que va remolcar al marit y jes clar! á la mamá.

Total: set que son y tres qu' havian d' anar' hi, deu.

Quatre dias antes, ho son de preparatius, perque un convit es un verdader acte de solemnitat.

Y com que 'ls casats de nou solen tenir molta gana, tot se 'n va en dar parers y més parers sobre lo que s' haurá de fer.

Al senyor Ambrós, l' hi agrada molt l' arrós, cria coloms y tot vol dirigir' ho: ell diu que ab un parell de lliuras d' arrós s' atipará tothom.

La noya gran diu qu' es poca cosa: ella voldria fer bunyols de patata, perquè diu que li agradan molt.

Y la petita, que 's diu Marcela, y es molt rondinayre y llaminera, crida que lo millor fora arrós ab colomí y arrós ab llet.

Lo noys mentres tan, no fan més qu' escoltar y riure.

Lo diumenje ha arribat: aquell es lo gran dia.

De bon matí 's compran dos pans, y una comissió de la familia seguida del cistell que du la Brígida, van cap' á Santa Catarina.

Compran tres lliuras d' arrós y un conill més gros qu' un bisbe.

Y tornan cap á casa.

Tothom está de pontifical, y qui ab l' escombra, qui ab los espalsadors ó 'l plumero, empaytan furiosament la pols.

L' hora de dinar es la una, y á las deu ja hi ha la taula parada.

Mentres lo senyor Antón remulla l' arrós, la criada escorxa 'l bisbe, ¡vull dir! lo conill, y las noyas ploman cinch colomins menors d' edat.

Lo noy petit sua de debó, ventant lo foch.

Y, ¡vingan cassolas als fogons!

Pró ja se sab, anant depressa tot surt al revés: no hi há res per posar al arrós.

Apa, corrents á comprar congre y petxinas, y á la cuyna, que no hi caben més que dos personas, n' hi han cinch.

Lo congre se sufregeix, se rosteixen los colomins y 'l conill ja 's cou.

La Marcela va de la cuyna al balcó, y del balcó á la cuyna.

Lo noy gran es enviat al carrer de Petritxol á buscar un tortell.

Lo senyor Ambrós, está en manegas de camisa, corrent d' un cantó á l' altre y la noya gran treu los plats y toballons de las festas, acompanyada de la petita que no para de rondinar.

Ja es prop de la una, y encare no han comparegut los héroes de la festa.

Y la minyona, escalas amunt y avall, va portant d' en mica en mica raves, escarola, olivas y altres adminículs.

L' arrós ja comensa á estar á punt, los colomins ja están; pero 'l conill fa 'l tonto. Sembla 'l conill que 's va salvar del diluvi, de tan dur qu' es.

Quan se trehuen los colomins del foch, s' adonan de que no n' hi ha per res: es precis anar á comprar un pollastre rostit á l' Argentería.

A tot aixó arriban los convidats.

Y després dels saludos d' ordenansa, s' assentan á taula.

La criada du l' arrós, qu' es agafat escandalosament.

Tothom arrufa 'l morro; pero diu qu' es bó y un per l' altre se 'l cruspeixen.

Ve l' avi dels conills, que resulta més dur qu' un tarugo.

Y estirant y mossegant, dihent que no pot ser ni millor ni més tendre, també 's fa fonedís.

Ha arribat l' hora de las bestiolas, y si bé 'ls colomins están á punt, lo pollastre encara no ha arribat.

¡Aquí de la diplomacia!

Los de la casa 's fan los distrets, y entafuran l' escarola y las olivas pels bigotis dels forasters.

Lo senyor Ambrós explica quèntos, y la Marcela rondina.

Al fi, arriba 'l pollastre desitjat.

Portan la plata á taula: los colomins creman y 'l pollastre, situat entre mitj d' ells, es més fret qu' un mantecado.

Pro ningú se 'n adona, ó al menos ho dissimulan.

Surt lo tortell, y resulta que als nuvis no 'ls agrada.

Y per sota má, corran á comprar altres postres.

Que quan arriban, ja hi ha hagut temps de sobra per pahir lo dinar.

No falta més que 'l café, y 'l portan més fret que l' aygua de fregar.

Pero posats á dissimular, tots bufan escandalosament, dihent que no 's pot beure de tan que crema.

Y un cop aixecats de taula, las donas tocan lo piano y ballan, mentres los homes y la sogra discuteixen sos respectius parers sobre 'l matrimoni.

Tocan las cinch: los forasters se las guillan, y la familia suspira satisfeta, mentres lo senyor Ambrós mormola tot pesantse 'l gech:

—¡Quan jo torni á convidar, ja haurá plogut!

CAPELLÀ PRE-HISTÓRICH.

LLIBRES.

LA IGLESIA Y LA MORAL per DOM JACOBUS.—Hem rebut lo tomo primer de aquesta obra, que ha de constar de dos volums; l' hem fullejada rápida ment, y avans de recomenarla als lectors seglars, als quals solém dirigirnos en las presents notas críticas, creyém més útil cridar sobre ella l' atenció dels que vesteixen sotana y calsan barret de teula.

Y ho fem aixís, no perque pensém ni remotament que las rahons qu' en aquest llibre s' exposan, ab tot y ser molt robustas, pugan convencer

á cap individuo del clero y moure'l á penjar los hàbits á la figuera.

—¿Y donchs, á qué vè aquesta recomendació? preguntarà 'l lector.

Molt senzill: si hi ha llibres destinats á moure sorroll, un d' ells es aquest, y en tal sentit seria molt convenient que desde las més altas dignitats de la Iglesia fins als últims capellans de missa y olla, y hasta aquells qu' en certas festivitats ó en los enterros richs van á fer *bolos* en las iglesias, se desencadenessin tots á una contra la producció de Dom Jacobus, editada pèl *Motin* per major iniquitat, y la cubrissin de anatemas.

En llibres aixís son materia excomunicable cada capítul, cada plana, cada ratlla, cada lletra, y si no n' hi ha prou ab aixó, hasta 'ls blancs que quedan entre ratlla y ratlla.

Una vegada fulminadas las excomunions, la propaganda de aquesta obra quedaria feta y las edicions d' ella se multiplicarian.

Es un fruyt sabrós; pero ¡qué diantrel... los fruyts sabrosos prohibits passan á ser sabrosíssims.

LO VECTIGAL DE LA CARN, *quadro dramàtic històric en un acte y en vers* de D. MANUEL RIBOT Y SERRA.—La figura del immortal conseller barcelonés domant la superbia de un monarca empenyat en no cumplir los drets de un poble, no per nimis menos respectables, tindrà sempre alta qualitat dramática. Per consegüent no podia triar millor assumpto 'l distingit poeta Sr. Ribot, per posar á proba una vegada més sas estimables qualitats de poeta y de autor de obras teatrals, y

CONFIDENCIA

(EN LA EXPOSICIÓN).

—¿Sabs? Jo estich aquí exposat, per veure si una senyora extranjera y de diners se fixa en mí y m' enamora.

alcansar ab ellas la distinció honorífica que merequé en lo Certámen literari de la Habana y l'entusiasta aplauso que li tributá 'l públich del *Ateneo sabadellés*, al ser posat en escena aquest quadro históric, á mitjans del passat mes de juliol.

Lo mérit principal de aquesta producció es la sobrietat ab qu' está tractat tan conegut assumpto.

Las dos figuras capitals, la del conceller y la del rey, tenen extraordinari relléu y de sos llabis brotan versos y conceptes, d' aquells que per sa vivesa d' expressió s' aplaudeixen sempre. Las demés figuras, totas secundarias, ocupan cada una 'l lloch degut y contribuheixen á omplir lo quadro, donantli més amplitut y proporcionantli millor conjunt.

Enviém un aplauso al Sr. Ribot, sentint sols que aquesta producció no haja sigut estrenada en algun teatro de Barcelona.

MEMORIA DEL RÉGIMEN, SITUACIÓN Y DESARROLLO DE LA CASA DE CARIDAD DE BARCELONA, desde principios de 1883 hasta la fecha.—Conté aquest treball un gran número de pormenors y datos estadísticos que acusan en la Junta encarregada de administrar aquell establiment benéfich, un zel paternal y una inteligencia digne d' elogi.

Deixant apart lo desarrollo que s' ha donat á la instrucció dels assilats y á la ensenyansa de alguns oficis, consignarém un dato eloqüent que 's refereix á la mortalitat. Aquesta qu' en 1872 sigué de 247 individuos sobre 1,761 assilats, la qual implicava un 14'026 per cent, ha anat cedint progressivament fins arribar l' any passat á 137 defuncions per 1,936 assilats ó siga un 7'076 per cent. La disminució, com se veu, arriba casi á una meytat, lo qual no pot atribuirse més que á haverse millorat las condiciones higiénicas del establiment y l' alimentació dels albergats.

Pochs establiments benéfichs d' Espanya podran enorgullirse de uns resultats tan satisfactoris.

Y poch's serán també los que, com la Casa de Caritat de Barcelona, visquin de sos propis recursos, sense costar ni un céntim al pressupost de la Provincia.

LA GRAN EXPOSICIÓ.—Hem rebut lo tercer quadern del poema humorístich del Sr. *Molas y Casas*. Comprén los cant's VI y VII y si pèl text, qu' es escullit y molt xistós, se manté á la mateixa altura dels quaderns anteriors, lo supera per las ilustracions degudas al llapis elegant del Sr. Miró, ja que s' hi contan la friolera de 37 grabats.

MEMORIA que precede á los dos volúmenes de documentos que publica D. VÍCTOR BALAGUER, acerca de su gestión en el ministerio de Ultramar.—¿Vol que li digui la veritat D. Víctor? Hi rebut l' exemplar de aquesta memoria que vosté ha tingut l' amabilitat d' enviarme y la retiro de la taula, ahont l' hi tinguda fins ara, sense pendrem la pena de llegirla.

No ho rebí á despreci, D. Víctor. Jo crech que vosté, com á ministre de Ultramar ha fet cosas bonas, excelents, magníficas; pero hauria preferit que 'l temps que ha esmersat salvant la patria y bregant ab los diputats de las Antillas, l' hagués empleat escribint un nou tomo de poesias, que jo li juro que l' hauria devorat á crema-dent, y avuy podria parlarli ab més coneixement de causa del concepte que 'm mereix com á poeta,

qu' es molt més agradable del que 'm mereixerá may com á polítich.

RECUERDOS DE BARCELONA.—*Valses para piano* por ADELARDO CONRADO FONTOVA. Encare que no soch molt entés en música, hi sentit fer elogis de aquesta producció del jove compositor, editada ab elegancia per la casa de D. Joan Ayné.

RATA SABIA.

!!!DESENGANY!!!

Tenia un barret de palla
y per cert de fina malla
comprat á ca'n Forasté,
blanch com la mateixa neu
que ja 'ls dich jo que qui 'l féu
era molt bon sombrero.

L' ala bastant estreteta
capsada ab una cinteta
més negra que l' assabaig.
La copa era bastant alta
y 'm sombrejava la galta
als forts sols del mes de maig.

La cinta, de fail, labrat,
tenia un llas al costat
fet d' un modo encantadó.
Forro de satí vermell,
y ademés d' una gran pell
hi havia lo seu cordó.

—«¡Quin barret més elegant!»
deya més d' un, contemplant
barret tant ben acabat;
¡y ab quin ayre me 'l posava!
¡y ab quin gust lo passejava
pèls carrers de la ciutat!

Pero com que ja se sab
qu' en ma persona no cap
portá una cosa de gust
la décima part d' un any,
los vull contá 'l desengany
que tinguí, á més del disgust.

Anava jo tot distret
quan quedo sense barret
en menos que canta un gall

y al girarme esparverat
veig que ab gran tranquilat
¡¡¡Se me 'l menjava un caball!!!

PIK-TIK CRIK.

S' han complert las profecias.

Dels molts teatros que funcionavan al principi de la Exposició, son ja contats los que tenen encare las portas obertas

Los empresaris, cansats de fer beneficis, s' han retirat decidint passejarse. Ara tots ells fan lo senyor, y á las nits que al Parch hi ha castell de foch, se n' hi van, desitjosos de regalarse ab

UN MORO. (Dibuix de Enrich Serra.)

aquell espectacle. ¡Cóm no tenen res més que fer, está clar, van á donar á guanyar la pesseta á la comissió executiva de la Exposició! De allà 'ls ve tota la felicitat, y procuran correspondre.

Per comprendre bé lo que significa 'l tancament de tants teatros, comparin lo que passa aquest any ab lo que passava l' any passat en lo mes de agost y aixó que l' any passat no hi havia Exposició, ni forasters y havia sortit de Barcelona doble número de gent al menos qu' en la present temporada.

¿Qué diuhen? ¿Qué no s' explican aquesta anomalia? Donchs jo tampoch.

Tal vegada 'l Sr. Perillán Buxó, qu' en l' últim ápat del Parch va dedicar unas quintillas al arcalde de Barcelona, será més afortunat y 'ns treurá de duptes.

Senyor Perillán: ja ho sent:
vosté, poeta de talent
pot ferne algunas quintillas,
com un obsequi eloqüent
al senyor de las Patillas.

ESPANYOL.

Es un dels valents; succeheixi lo que succeheixi ha decidit sostenirse, y se sosté com un armat.

He vist ahí *La bella Elena*, cantada per la Urbinati, y 'ls que coneixiam la famosa opereta de Offenbach, del temps aquells dels bufos, nos hém tret quinze anys de sobre, y la gent nova, 'ls que llavors eran nens y avuy son homes fets, no han pogut menos de recrears'hi.

L' Urbinati es realment un tipo hermós, y fa gala de una veu poderosa y en la declamació está sempre dintre del seu paper.

Los demás personatjes, inclús las caricaturas dels héroes grechs, van donar á l' obra un excellent conjunt.

Lo can-can enganxat á l' últim acte, no produhí 'l menor efecte. Es que no basta ballarlo, sinó que las parellas siguin atractivas, y las que varem veure al *Espanyol* no están á l' altura de aquell teatro.

Per avuy está anunciat l' estreno de una nova opereta del mestre Conti titulada «*Il vecchio della montagna*»

Aquesta nova producció sembla que será posada ab molt luxó de decoracions y vestuari.

TÍVOLI.

Es dels que han tancat.

Y no haurá sigut per falta de beneficis.

Perque dijous va donarse 'l de 'n Puig, divendres 'l de la Fuentes de Valdealde, dissapte 'l de 'n Gil y diumenje 'l del públich ab dos obras d' espectacle, *Robinson petit y Cádiz*.

Sembla que dintre de poch funcionarà en aquest teatro una companyia d' ópera económica.

Déu li dongui millor fortune que la que ha tingut la del

ELDORADO.

Van comensar dissapte y van acabar diumenje.

¡Una temporada de dos días!

No hi ha que judicar als cantants, que á excepció del barítono Sr. Bachs, si 'l primer día tenian certa inseguritat, filla de la por, lo segon día estavan reventats. Lo Sr. Bachs va rebre aplausos y repetidas mostrás d' agrado en la *Traviata*.

L' endemá sobressortí en l' *Hernani*; però

sempre de una manera relativa lo baix Samper, que també sigué aplaudit.

En la terra dels cegos...

NOVEDATS.

Per ahir dijous estava anunciat lo benefici de la simpática Pollini. Del nou ballet *La facinazione* 'n parlarém la semana próxima.

CALVO Y VICO.

Benefici de 'n Calvo: un plé á curull.

Benefici de 'n Vico: un plé á vessar.

¿A qué descriure las ovacions tributadas á l' un y á l' altre? Sería repetir lo de sempre. Aplausos, aclamacions, regalos y tiradas de telò, fins que l' encarregat d' alsarlo no pot dir faba y 'ls qu' exigeixen que s' alsi, han de anar al café á refrescar lo ganyot.

Alló es un deliri, una especie d' epilepsia, tot, menos delectació artística.

Pero prou, que no es ocasió aquesta de discutir al dos actors que al apareixer aquestas ratllas estarán ja fent la maleta. Consolemnos pensant que lo que succeheix es una especie de passa, y que per lo mateix qu' es una passa, un día ó altre passarà.

CIRCO EQUESTRE.

Ha reaparegut conquistant los aplausos de costum l' intrépit unióciclista catalá Arissó.

Ja sab tothom qu' es una especialitat en lo seu género.

Dimecres, debut dels negres Thompson qu' executan traballs molt originals y extremadament aplaudits.

BIDEL.

L' intrépit domador torna á treballar, després del percans aquell de París, que per poch li costa la vida.

Un detall del anunci:

«El Sr. Bidel trabajarà con la terrible leona *Milady* que en la noche del 4 por poco hiere al domador Sr. *Alexiano*.»

Lo qual vol dir que si 'l día 4 per poch lo fereix, avuy tal vegada se 'l menjará de viu en viu.

Temuda ó bé desitjada
la cosa es horripilant;
pró á sabers per endavant
s' aumentaría la entrada
fentse un plé del botavant.

N. N. N.

UN BON JAN.

Bienaventurados los mansos.

Sò nascut á Cornudella
y ja 'n conto trenta set;
déu ne fa que ab ma costella
vaig fé 'l nús, y estich, per ella,
gaire bé fet un lluet.
Ja de noy tots m' admiravan
per quiet y bon minyo,
tan, que alguns se propassavan
¡de quin modo coreijavan
mon festeig ab la Sió.

Pero, malas llenguas
no 'm posan confós:
á despit dels necis
vam casá 'ns los dos.

¡Si vostés la coneixían!...

MONTANYAS RUSSAS.

A dalt hi ha 'ls més atrevits;
à baix, en cambi, s' hi posa
la gent quieta... y la que vol
disfrutar d' alguna cosa.

alta, grassa y de bon port;
de segur l' admirarian:
solament li trobarian
un defecte: 'l genit fort.

¡Ahl d' aixó es de lo que 'm queixo,
aixó fa lo mèu condol;
per xó es ¡ay! que jo pateixo
y m' apuro y aflaueixo,
que ni sombra faig al sol.

¡Y tant que voldria
viure bèn ditzós!...

¡Vés perquè 'l mèu genit
no 'l tenim tots dos!...

Hem tingut sis fills, y espero
que encare 'n vindrà algún més:

¡Ahl la Sió es un criadero;
jo, senyors no sè com ferho,
perque aixó se m' acabès.

Pero nó, per mala estrella
veig que tè de sè un neguit:
¡ni ab un any d' estar lluny d' ella!
mentres era á Cornudella
va tenirne un de petit!...

¡Vegin, estant sola,...
si no es assombròs!...
¡Si ni aixís ho evito,
qué farém tots dos!...

Tè un cosí la mèva dona

qu' es tot una gran persona,
elegant, jove, instruït,
y hasta crech que 's relaciona
ab grans peixos de Madrit.

Pero... qué volen que 'ls digui
si bè 'ns honra com ho fa,
no veig ab prou gust que rigui
davant mèu y que s' estigui
tant ab ella com s' está.

Jo li dich á voltas:
ell es bondadós,
pro .. m' agradaría
viure sols los dos.

Mes ¡ay Dèu! per poch s' enfada,
si li dich res, ¡quín renou!
quan se posa enfutismada
no sab ni 'l que 's fa. Cremada
'm tracta de *cap de bou*.

Jo, com sempre, callo, ho deixo;
¡tinch un genit tant humill!...

Mes D- u sab lo que pateixo,
perque si á ella l' amanseixo
jo en cambi quedo intranquil.

¡Si no fos son genit,
fora tan ditzós!...
¡Tan poch costaría
viure bè tots dos!

No 's pert pas per mí, perque ella
bè ho sab prou; á Cornudella
massa bè ho recordarán;
la gent jove y la gent vella
me coneixen pèl *bon Jan*.

— Joan, á veure si despullas
lo menut. — Sí, dona, sí.

— Amaneix aquestas fullas
d' escarola. Enfila agullas;
venta 'l foch; escombra aquí.

Y perque no cridi,
li dich carinyós:

— Sí, dona, 'l que vulguis;
ja ho farém tots dos.

M' amohina: si aixó dura,
aniré á la sepultura
sols per sè un xich massa bo.
Tinch de fé' un cop fort. M' apura,
pro algún cop haig de fer tró.

Ja que aixís tan m' atropella,
á la fi pendré 'l partit
d' aná á viure á Cornudella;
y, si vol, lo cosí d' ella
que li fassi de marit.

Potsé aixís recobri
tot lo greix que hi fós:
aixís podrem viure
bèn tranquils tots dos.

Sí, qu' estigui ab sa cosina
y que fassi de bastaix;
y si acás ella rondina
y ell s' enfada y s' enverina...
¡que ho tirin tot dalt-á-baix!...

Pero ¡ay! no: vés qué 's diria
de mí, ¡ay Dèu!... ¡pobre Sió!...
alashoras passaria
per mal home, y no sería
com soch ara un bon minyo

¡Ca, ca, ca! m' aguanto:
seré un bon espós.
Vina, Sió vina;
ja ho farém tots dos.

S. GOMILA.

Aquesta ha sigut senmana de desgracias eclesiásticas.

A Madrid s'aclofan las parets de la iglesia de Sant Tomàs qu'están tirant á terra, ocasionant morts y ferits entre 'ls obrers encarregats de la feyna.

Un pare capellá deya:

—¿Y donchs que 's figuravan? ¿Que 's pensan que las iglesias poden tirarse á terra així com així?... Ara 'ls ensenyarán á tocarlas.

Pero ¿Y la Catedral de Sevilla?

Aquesta no la tiravan á terra, al contrari, la reforsavan porque no caygués, es á dir la reconstruhían.

Y també va aclofarse un pilar y va derrumbarse 'l cimbori.

Senyors ¿qu'és això? ¿Es que las iglesias fan ja lo mateix que tots los espanyols y s'hi ajeuhen?

La Catedral de Sevilla es una joia d'art, de un mérit extraordinari, y 'l seu ensorrament ha causat gran sensació en aquella capital y en tot Espanya.

Lo ministre de Foment al enterarse de un fet tan lamentable, va empendre punt en blanch un viatge á la capital andalusa, convencentse allí de que no hauria ocurregut la catástrofe, si las cantitats destinadas al refors del edifici s'haguessen entregat totas á l'hora y no á petites dossis y ab grans apuros.

Qui no adoba la gotera, tè de adobar la casa entera.

Qui no reforsa una columna, tè de reconstruhir un cimbori.

Ara 's parla de una suscripció nacional, internacional, universal y qué se jo quantas cosas més.

Fins se tracta de acudir al Papa, porque s'interessi en favor de aquesta suscripció.

Mal camí. Prou ocupat está 'l Papa ab lo diner de San Pere, y ademés com que ha de renovar la palla de la mánfega, no es fácil que 'l trobin ab fondos disponibles.

Millor será que 's busqui 'l remey per Sevilla mateix.

Escoltin ¿no trobarían en aquella capital algún D. Manuel Girona, disposat á fer los gastos necessaris, encare que fos, concedintli 'ls terrats de la Catedral per construhirhi alguns pisets y se-

nyalantli un altar dels claustres per enterrarlo, quan se mori?

Si 'ls sevillans no 'l troban, allárguinse fins aquí, y tal vegada 'ls podrém treure de apuros.

S'está celebrant á la Universitat un Congrés pedagógich.

Francament, entre 'ls temas que han de discutirse, trobo á faltarn'hi un de important.

Es lo següent:

«Manera de restablir las bonas relacions entre 'ls mestres d'estudi y la escudella.»

En una de las últimas sessions del Ajuntament van aprobarse 'ls comptes de l'única funció de gala que va donarse en lo *Teatro Principal*, durant l'estancia aquí de la reyna regent,

La citada funció no ha costat sinó 15,000 pesetas.

Si totas las funcions de aquell teatro produhissen lo mateix

l'Hospital, la Tubau y hasta en Palencia ¡qué 'n posarian de greix!

¿No han llegit las quintillas que D. Eloy Perillán Buxó va recitar als postres del tech ab que alguns periodistas—entre ells cap de la premsa local—van obsequiar diumenje á la comissió executiva de la Exposició universal de Barcelona?

Son molt bonicas, sobre tot la segona, que diu aixís:

«Al formularla, es probable que lance alguna invectiva; pues voy á esgrimir el sable y á herir á la respetable Comisión ejecutiva.»

¡Hola!... ¡Hola!... ¿Sablassos á aquesta hora?

Sr. Perillán Buxó:
miri que la comissió á horas d'ara es un cadavre: creguim á mí, guardi 'l sabre pera millor ocassió.
¡Senyor Perillán Buxó!

Vostés creuran, sens dupte, que 'l carrer de Provensa per separar Barcelona de Gracia, constituheix lo limit de dos municipis ¿veritat?

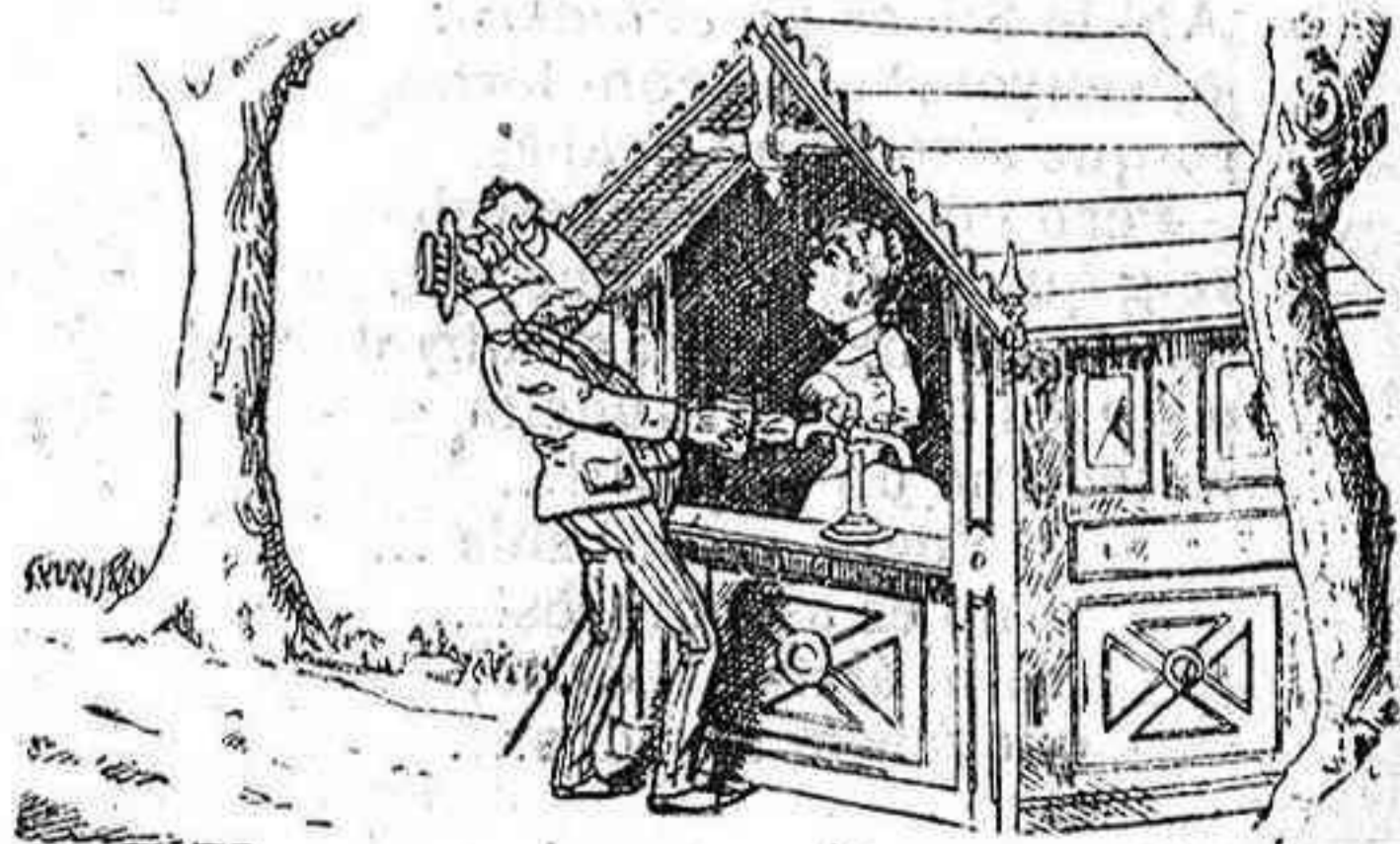
Y trobarán just que hi haja allí burots de Barcelona y burots de Gracia, encarregats de no deixar entrar de franch aquí ni allá cap de las especies subjectes al impost de consums ¿no es cert?

Donchs s'equivocan.

Per lo vist Barcelona es una nació, distinta de

—¡Ah! Ara pendré una gaseosa! ¡Oh! Y ho tenen á la moderna, ab máquina... ¡Me'n alegro!

—¡Avall! Ja 'n tenim un. ¡Vinga un altre vas!

Gracia, y 'l carrer de Provensa una frontera. Dich aixó en vista de que l' altre dia 'ls carabiners — després de haverho fet los burots — registren minuciosament una conductora de mobles, per veure si duya contrabando, tal com se acostuma fer en totas las fronteras.

Al menos perque la cosa no resultés tan extranya, podria pendre's una resolució:

Que de Gracia no se 'n digui Gracia, sinó Grecia.

Y de Barcelona, Turquía.

Per últim ha arribat l' hora de las economías. L' hisenda municipal está salvada.

De moment quedan suprimidas quaranta plasmas d' escombriaire, lo que significa una economia mensual de unas 1,600 pessetas.

La llástima es que treguin á aquest humils funcionaris, ara qu' es més necessaria que may una bona escombrada.

—¿Una bona escombrada? ¿Ahont?

—Ahont ha de ser: á la casa gran.

—¿Y 'l catálech de la Exposició quan se publica?

—No s' impacientin, tot s' anirà fent: aquestas cosas volen calma.

—Pero 'l temps passa, los termes s' escursan, y es fácil que l' Exposició termini y 'l ditxós catálech no s' haja publicat encare.

—Precisament.

—¿Y 'ls anuncians que han satisfet lo valor del anuncis perque s' utilisessin durant la Exposició, cóm quedan?

—Com l' ordi dels castellans.

—No l' entench.

—Sí, home, alló que diuen: «Al asno muerto, la cebada al rabo.»

Aquest any l' istiu no 's deixa sentir.

—¿Qué no sortiran de Barcelona aquest any? preguntavan á una senyora que cada any solia anarse'n quan no á Ribas á Sant Hilari?

—¿Y perquè havém de sortir?

—Per pendre la fresca.

—¿Qué més fresca que la que fa á Barcelona mateix? Desenganyis; avants los barcelonins anavam á passar l' istiu á fora; pero aquest any no es necessari: aquest any l' hivern ha vingut á passar l' istiu á Barcelona.

A Madrid acaba de publicarse un curiós trenca-caps, titulat: *La Cuestión modelo*.

Consisteix la tal en una litografia ficada dintre de un sobre y en la qual hi figura un pres ab la caputxa y tot: la celda té tres claus y forrellat,

dos centinellas de vista la guardan, y 'l prés además está subjecte ab una argolla.

—¿Pot sortir aquet prés? pregunta 'l trenca-caps.

Y 'l prés surt efectivament, sense rompre 'l paper, ni doblegarlo, ni esquinsarlo.

Igual que á la presó-modelo de Madrid.

En certa manera 'l Sr. Millán Astray pot reclamar danys y perjudicis al autor de la *Cuestión modelo*.

Perque 'l verdader inventor de aquest trenca-closcas... es ell.

Durant las últimas plujes van sortir noves goteres en la galería de máquinas de la Exposició.

Y un gran número dels objectes allí exposats van robellarse.

Deixin fer, deixin fer, que ó molt m' enganyo, ó quan vingui la tardor anirém per aquellas galerías á cullir bolets.

La estrella més próxima del Cel ó com si diguessem la primera estació, es la titulada *Alpha Centauri*.

¿Saben quina distancia 'ns separa de aquest astre? Vint milions de milions de milles. Aquesta xifra s' escriu posant tretze ceros darrera de un dos.

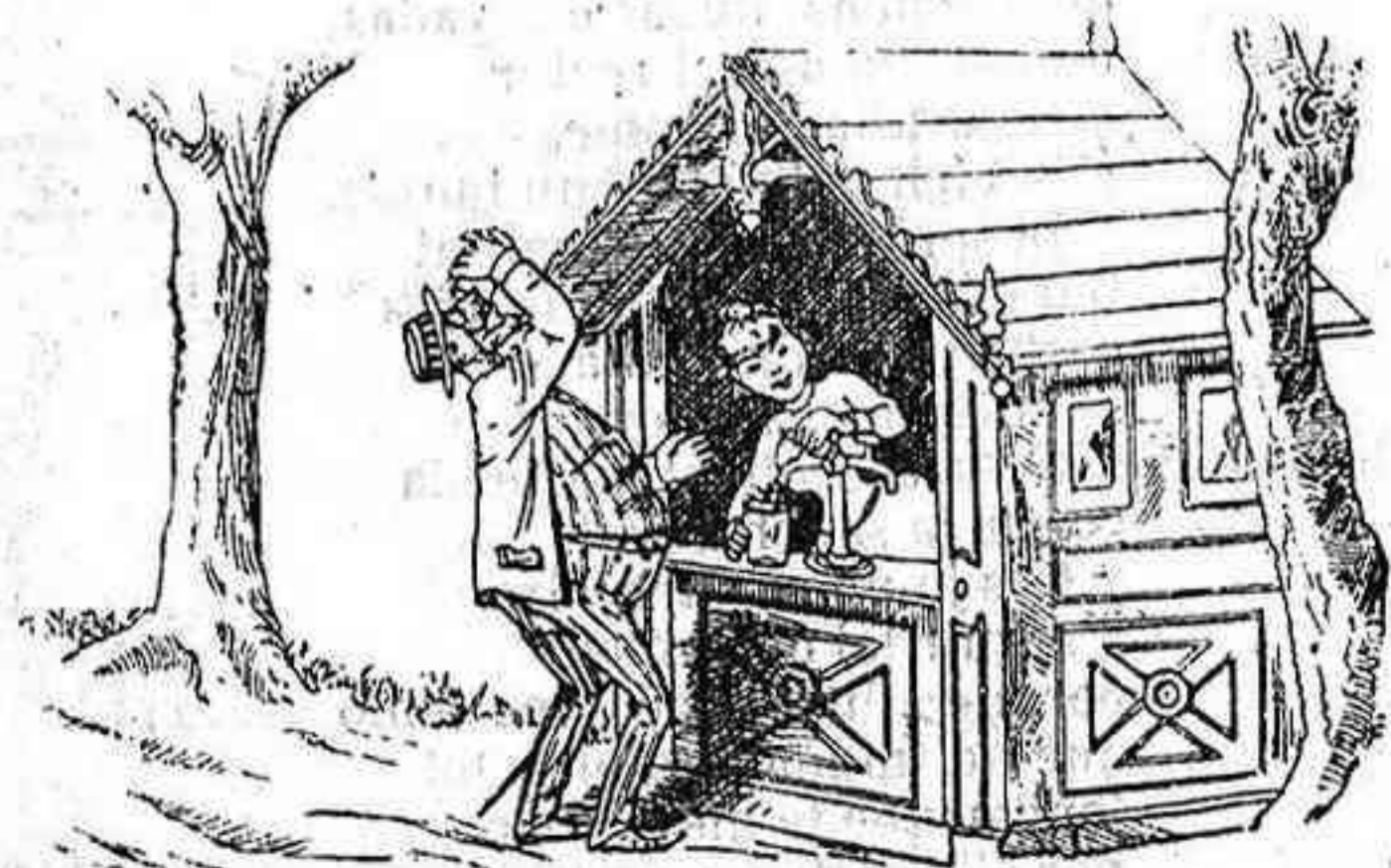
Un astrónomo inglés ha calculat que si podia construhirse un ferro-carril de la Terra á la citada estrella, lo viatge, á 10 céntims per cent milles qu' es un preu reduhit y desusat en tots los paissos del món, costaria la friolera de 70 mil milions de rals.

Per portar aquesta suma en monedas de cinch duros se necessitarien 5,000 carros, y l' expendedor de l' estació de sortida emplearia per contarla alguns milers d' anys y encare hi trobaria á faltar un pico bastant considerable.

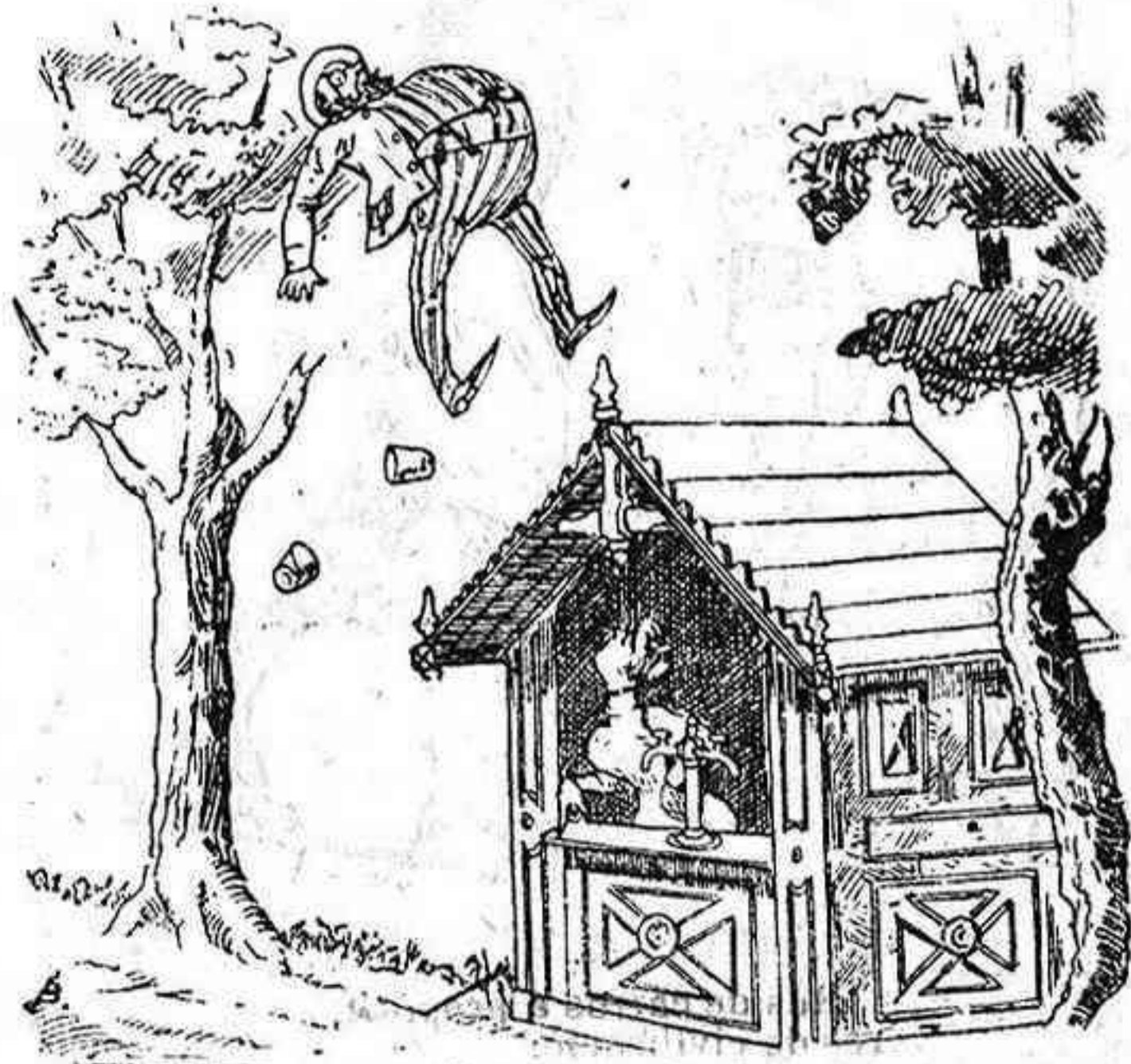
Ab aquests datos fassinse cárrech de las inmensas distancias siderals.

Y pensar que á pesar d' ellas, d' aquestas estacions tan llunyanas, en las nits que no hi ha núvols ne veyém brillar los fana's!

En la Plassa de Catalunya, cantonada á la Rambla del mateix nom y enganxat al Panorama de Waterlóo, 'ls Srs. Sanni y Barba han montat

—¿Quina gaseosa més agradable! ¡Un' altra... un' altra!...

—¡Reyna Santissima! ¡M' ha donat massa gas, noya, massa gas!...

un pabelló espayós y elegant, ahont s' hi ensenyan medallas commemorativas de la Exposició universal.

D' aquestas n' hi ha de bronze ab son color natural, de dauradas y de platejadas: los monárquichs ne trobaran ab lo busto de D. Alfonso XIII y de D.ª María Cristina, y 'ls que no tinguin semblants aficions podran obter per una matrona que representa la nostra ciutat.

Ditas medallas s' encunyan á la vista del públich, y 's venen al módich preu de una pesseta.

¡Bona salagarda s' ha armat en alguns periódichs, ab motiu de un expedient que s' está instruhint en lo ram de consums, per un fet que 's remonta al día 14 de abril últim!

Sembla que la ronda volant l' indicat día rebè ordre del jefe del ram d' apostarse en lo carrer de Balmes, desde 'l de Provensa fins al de Pelayo, á pretext de que havia de realisar-se un *matute* de carn desde 'l ferrocarril de Sarriá; y que mentres la ronda 's desplegava en aquell siti, per la carretera del Morrot feyan sa triunfal entrada á Barcelona un gran número de carros plens de bocoyes de ví y d' esperits, introduhintse sense pagar drets.

Tal es lo que refereixen alguns periódichs, agreganhi gran número de pormenors, que demostren la manera com se cuydan aquí 'ls interessos del municipi.

N' entran poch y 'n surten molts.

Tot son forats, esquerdas y filtracions.

¿Será gens extrany que 'l millor día lo barco se 'n vaji á pico?

L' altre día va passar per Barcelona 'l rey de

LO TRANSPORT DEL PEIX.

Res de carros á propòsit,
res de civilisació;
tot va junt; peix, espartenyas,
y calsetets... y pudo.

Portugal, que anava, segons diuhen, de rigorós incógnit.

Per aquest motiu, sens dupte, 'l barco que 'l duya va fer salvas y 'l fort de Montjuich va respondre á ellas ab 21 canonadas.

Perque l' incógnit resultés més rigorós, y ningú s' adonés de la presencia del monarca portugués.

Aquestas cosas s' han de fer aixís, ab dissimulo.

A casa de un manescal:

—Aquí li porto aquest gos; ha mossegat á la mèva sogra.

—¿Havia donat alguna senyal d' estar rabiós?

—Nó; pero havent mossegat á la sogra, temo que se li haja encomenat la rabia.

A un autor dramátich bunyol va fugirli la dona.

—Se compren que s' haja escapat—deya un del ofici—tal vegada 'l seu marit va llegirli alguna comedia.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Ma-ti-na-da.*
2. ID. 2.ª—*Vi-cents.*
3. ACENTÍGRAFO.—*Mata-Matá.*
4. MUDANSA.—*So-Si.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*La creu de la masia.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Garlopi.*
7. CONVERSA.—*Petaca.*
8. GEROGLIFICH.—*Dintre 'l mar hi ha tresors.*

XARADAS.

I.

CRIMEN HORROROS.

En un poble de mil casas de la provincia de *Tot* un crimen molt estupendo ha causat consternació.

Es lo cas que una donzella que Paula *Dos-tres* té 'l nom en una nit va matarne (sols pensarhi causa horror) lo seu marit, lo seu pare, sa mare, lo seu *hu-dos*, quatre nens, dugas cunyadas, un gat, un ase, 'l rector y *tersa* filla del home més rich del poble (un hurot).

Després d' haver realisat tan gran crimen, ab un gros cartutxo de dinamita se suicidá ella; ¡horror!

Hu-tres següent matinada corria la sanch á dolls y fins jo no m' atreveixo á seguir tal descripció perque al pensarhi, fins temo que no 'm matin á mí y tot (encar que la mèva sogra per ella sería un goig)

PEPET D' ESPLUGAS.

(Continua á la página 512.)

LLIBRERIA ESPANYOLA

EL GRAN MUNDO

Publicación mensual = 1 Pta.

TOMO II

EL EXTRAVIADO

POR
EL VIZCONDE DE GUADIANA

J. RIERA Y BERTRAN

LIBRE DE SONETS

Un tomo, Ptas. 1'50.

LAS MEDIAS ROJAS

TOMO 52

de la

Biblioteca Demi - Monde

Un tomo en 8.º con cubierta al cromo, Ptas. 1.

LOPEZ RAMBLA
EDITOR CENTRO
BARCELONA

LA GRAN EXPOSICIÓ

POEMA HUMORÍSTICH Y SATÍRICH, DIVIDIT EN VARIOS CANTS, Y ESCRIT AB VARIETAT DE METROS

PER

J. MOLAS Y CASAS

dibuixos de R. MIRÓ Y FOLGUERA

Cuadern 3.º Preu DOS ralets.

NARCÍS OLLER

DE TOTS COLORS

NOVELETAS Y CUADROS

Forma la obra un tomo en 8.º y val sols 3 pesetas.

EMILIO ZOLA

UNA PÁGINA DE AMOR

5.ª edición

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

MARTINEZ BARRIONUEVO

NO JURAR...

NOVELA ESPAÑOLA

Ptas. 1'50.

SANTIFICAR LA FIESTA

NOVELA ESPAÑOLA

Ptas. 1'50.

ALFONSO DAUDET

TARTARIN EN LOS ALPES

NUEVAS HAZAÑAS DEL HÉROE TARASCONÉS

Versión castellana de

EUSEBIO BLASCO

Con un prólogo del traductor y un autógrafo de A. DAUDET

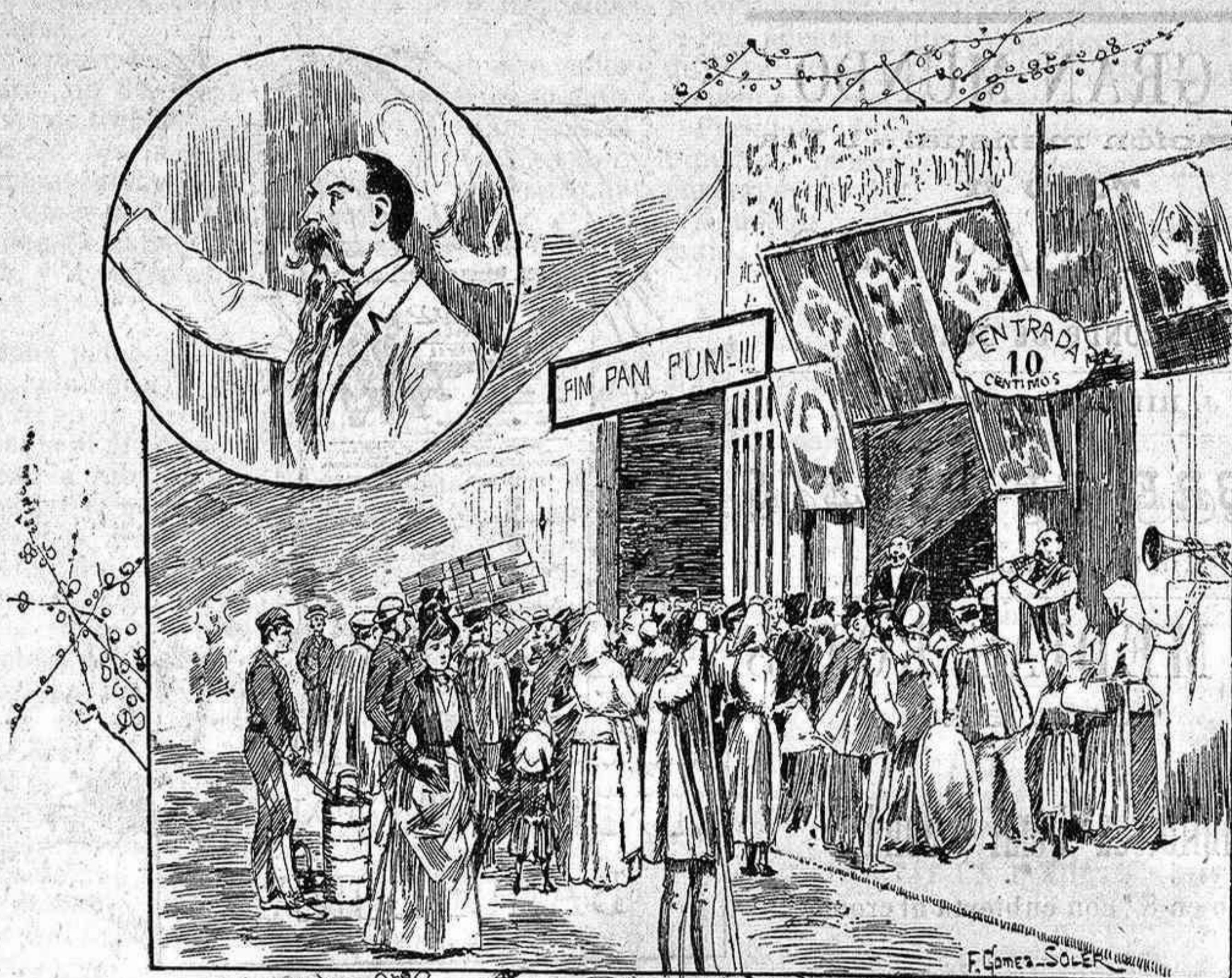
ILUSTRACIONES DE

Jimenez Aranda de Beaumont Montenard, de Nyrbach Rossi

Forma la obra un tomo en 4.º magníficamente impreso, y vale Ptas. 5.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá a volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

MERCAT DE CAEAF.

Si al entrà al passeig de Gracia
no 's quedan tots aixordats,
es que tenen los oïdos
admirablement blindats.

II.

—Total, gno 't vaig dir ahí
que 'm donguessis la dos-hu.
de la porta del jardí?
—¿Tersa-dos?—Sí home á tú.
—Perdonéu, no ho vaig sentí.

F. PONS.

MUDANSA.

Passejantme pèl total
y fent un vent bastant tot,
vareig dividir un bot
hont hi anava un concejal:
las onas ab furia tal
lo bot al ayre aixecavan,
que tot de uns soldats qu' estavan
molt aprop tirant certs plans,
puig los pobres tripulants
á la tot s' aproximavan.

J. M. BERNIS.

ANAGRAMA.

Lo total Tot, de gran maula
va tractar á un escolá,
y aquest irat li amagá
lo total sota una taula.

ANTONET DEL CORRAL.

TRENCA-CLOSCAS.

PACA TAPA L' OLLA DE...

Formar ab aquestas lletras lo títul de una comedia
catalana.

RAFEL ALONSO.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Edifici públich.
- 4 7 6 5 8 8 7.—Molts homes ne tenen.
- 7 6 7 8 5 7.—Personatje célebre.
- 6 5 4 2 3.—En Barcelona 'n veuran.
- 4 2 4 7.—Tots los barcos ne tenen.
- 4 5 6.—Totas las personas ne tenen.
- 3 5.—Afirmació.
- 1.—Consonant.

R. M. FRARE LLECH.

PROBLEMA.

Dividir lo número 112 en quatre parts, de manera que
la primera, sumada; la segona, restada; la tercera, mul-
tiplicada y la quarta dividida per un mateix número,
dongui un mateix resultat.

B. BENET Y B.

GEROGLÍFICH.

:: + K
1888
I +
FLAITI

DOS BALDALLONS.

BARCELONA:

Imp de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.